

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Ontwikkeling financieel perspectief
Aanleiding : Voorjaarsnota 2025 van het rijk
Datum : 6 mei 2025
Portefeuillehouder : J.R Pardo Kruidenier
Schrijver : R. van Wijngaarden

Geachte leden van de gemeenteraad,

U ontvangt deze raadsinformatiebrief naar aanleiding van Voorjaarsnota 2025 van de rijksoverheid. Deze nota geeft inzicht in de ontwikkeling van de omvang van het gemeentefonds en daarmee dus ook in de ontwikkeling van de voornaamste inkomstenbron van de gemeenten, de algemene uitkering. Dit wordt verder uitgewerkt in de meicirculaire van het gemeentefonds en daarna worden ook de exacte financiële gevolgen voor de individuele gemeenten bekend. Gezien de financiële uitdagingen van de gemeente, hebben wij een inschatting gemaakt van de voornaamste mutaties en de gevolgen daarvan voor de gemeente.

Onderstaand eerst een overzicht van de voornaamste mutaties en een toelichting daarop:

Omschrijving (bedragen x € 1 mln)	Begr. 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
<i>Voornaamste mutaties voorjaarsnota:</i>					
Demping ramijn		0,4	0,4	0,4	0,4
Compensatie Jeugd o.b.v. advies commissie Van Ark	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Compensatie Jeugd uitstel realisatie hervormingsagenda		0,5	0,5		
Invoeren eigen bijdrage Jeugdzorg				-0,3	-0,3
Sturen op trajectduur Jeugdzorg				-0,1	-0,1
Indexeren opbrengst hervormingsagenda				-0,5	-0,5
Bijstelling volumeaccres	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Overige mutaties voorjaarsnota	0,2				
	1,0	1,7	1,7	0,4	0,4

Demping ramijn

Gemeenten ontvangen structureel geld ter demping van de terugval van de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2026. Hiermee komt het rijk de gemeenten iets tegemoet.

Compensatie Jeugd o.b.v. advies commissie Van Ark

De deskundigencommissie Van Ark adviseert om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. Het aandeel van het rijk wordt vertaald in een structurele verhoging van gemeentefonds. (Dit aandeel is overigens gebaseerd op prijspeil 2024 en niet door het rijk geïndexeerd naar de actuele situatie.) Met deze bijstelling hadden wij bij het bepalen van de gemeentelijke opgave al rekening gehouden.

Compensatie Jeugd uitstel realisatie hervormingsagenda

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Het ingroepad van demaatregelen die daaruit voortvloeien wordt verzacht. Dit leidt tot tijdelijk hogere baten in 2026 en 2027. Het rijk verwacht dat de volledige besparing op jeugdzorg in 2028 wordt gerealiseerd.

Kortingen als gevolg van maatregelen jeugdzorg

Als gevolg van enkele maatregelen wordt het gemeentefonds vanaf 2028 (extra) gekort. Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. Dit moet gaan leiden tot lagere lasten voor de gemeenten. Daarnaast wordt verwacht dat lasten lager worden door met de sector afspraken te maken over hoe beter kan worden gestuurd op de trajectduur. En daarnaast wordt het

gemeentefonds vanaf 2028 structureel gekort doordat het rijk verwacht dat het effect van de maatregelen uit de hervormingagenda groter zijn. Het besparingspotentieel was nog gebaseerd op prijs- en volumepeil van 2019 en is nu geïndexeerd naar de actuele situatie.

Bijstelling volumeaccres

Vanwege de ontwikkeling van landelijke aantallen is het volumeaccres vanaf 2025 structureel hoger.

De hiervoor genoemde ontwikkeling leiden ook weer tot andere bijstellingen in de gemeentelijke begroting. Onderstaand een overzicht van deze ontwikkelingen en een toelichting daarop.

Omschrijving (bedragen x € 1 mln)	Begr. 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
<i>Bijstellingen begroting n.a.v. voorjaarsnota:</i>					
Inschatting lagere lasten sturen trajectduur Jeugdzorg				0,1	0,1
Inschatting lager lasten vanwege invoeren eigen bijdrage				0,3	0,3
				0,3	0,3

Wij gaan ervan uit dat de te maken afspraken met de sector over het sturen op trajectduur en de invoering van de eigen bijdrage per 2028 ook leiden tot lagere lasten. De structurele bijstelling van het volumeaccres kan per gemeente verschillend uitwerking als de ontwikkeling lokaal afwijkt van de ontwikkeling van landelijke aantallen (van bijvoorbeeld het aantal inwoners). In deze analyse zijn we ervan uitgegaan dat dit lokaal gelijk is aan de landelijke ontwikkeling.

Onderstaand een samengevat beeld van de financiële gevolgen van de Voorjaarsnota 2025:

Omschrijving (bedragen x € 1 mln)	Begr. 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Mutatie algemene uitkering o.b.v. Voorjaarsnota 2025	1,0	1,7	1,7	0,4	0,4
Verwachte mutaties eigen begroting	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Inschatting financiële gevolgen voorjaarsnota 2025	1,0	1,7	1,7	0,7	0,7

Conclusie is dat de voorjaarsnota de gemeente voor 2026 en 2027 wat lucht geeft en vanaf 2028 in beperkte mate hogere baten. Daar hadden we deels (voor ca. € 0,3 miljoen) al rekening mee gehouden.

Onderstaand een samengevat beeld van de ontwikkeling van het saldo van de begroting:

Omschrijving (bedragen x € 1 mln)	Begr. 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Saldo begroting excl. nog te besluiten maatregelen	0,1	-3,3	-4,2	-4,4	-4,6
<i>Ontwikkelingen:</i>					
Bijstelling a.g.v. ontwikkeling Jeugdzorg	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Daarvan als incidenteel aan te merken	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Andere mutaties	0,1	0,4	0,3	0,3	0,6
Actueel beeld structureel saldo begroting	-1,0	-4,2	-5,1	-5,3	-5,3
Inschatting financiële gevolgen voorjaarsnota 2025	1,0	1,7	1,7	0,7	0,7
Saldo begroting na voorjaarsnota negatief scenario	-0,1	-2,5	-3,4	-4,6	-4,6

Ons beeld van de Voorjaarsnota 2025 is dat voor de jaren 2026 en 2027 de compensatie van het rijk ons tekort beperkt, maar niet genoeg om in die jaren het financieel evenwicht te herstellen. Onze structurele opgave voor 2028 en daarna verandert nagenoeg niet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

De loco-gemeentesecretaris
H. Schnitker

De loco-burgemeester
F.C. de Gier